

การระบาดของไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ในสัตว์ปีก

สถานการณ์โรคต่างประเทศ

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปี 2548

แปลและเรียบเรียงโดย นายสัตวแพทย์ธีรศักดิ์ ชักนำ กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักระบาดวิทยา

✉ tchuxnum@health3.moph.go.th

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนรายงานว่า ปี พ.ศ. 2548 มีการระบาดของไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ในสัตว์ปีกเกิดขึ้นจนถึงขณะนี้ (20 มิถุนายน พ.ศ. 2548) พบการระบาดใน 2 มณฑล ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือ คือ มณฑลชิงไห่ และเขตปกครองตนเองซินเจียง

ในมณฑลชิงไห่พบการระบาดของไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ที่เขตอนุรักษณ์ธรรมชาติทะเลสาบชิงไห่ ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำเค็มที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ในเมืองฉวนจี๋ จังหวัดกังฉา พบว่ามีการระบาดในสัตว์ปีก 5 ชนิด คือ ห่านหัวแถม (*Anser indicus*) นกนางนวลใหญ่หัวดำ (*Larus ichthyaetus*) นกนางนวลหัวน้ำตาล (*Larus brunnicephalus*) นกเป็ดน้ำแดง (*Tadorna ferruginea*) และนกกาน้ำใหญ่ (*Phalacrocorax carbo*) ตาย 519 ตัว ซึ่งอาจมีจำนวนสัตว์ปีกตายในธรรมชาติมากกว่า 1,000 ตัว ส่วนมากเป็นห่าน และนกกาน้ำใหญ่ ส่วนในเขตปกครองตนเองซินเจียง มีรายงานการระบาดของไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ที่เมืองต้าเจิง จังหวัดต้าเจิง พบห่านที่เลี้ยงไว้หลังบ้านป่วย 1,042 ตัว ตาย 460 ตัว ทางกรได้ทำลายสัตว์ปีกในพื้นที่ไปแล้ว 13,457 ตัว ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการสอบสวนการระบาดของโรค แต่คาดว่าห่านติดเชื้อมาจากนกอพยพในพื้นที่

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเคยมีรายงานการระบาดของไข้หวัดนก ตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2547 พบการระบาดในไก่ เป็ด ห่าน และนกพิราบในเขตปกครองตนเองกวางซี ซึ่งสงสัยว่าติดเชื้อไข้หวัดนกมาจากนกอพยพ ต่อมาเกิดการระบาดกระจายในพื้นที่ 49 จุด ใน 16 มณฑล มีสัตว์ติดเชื้อทั้งหมด 143,100 ตัว ตาย 127,600 ตัว ทางกรได้สั่งทำลายสัตว์ปีกที่เลี้ยงอยู่ในพื้นที่ที่เกิดการระบาดประมาณ 9 ล้านตัว โรคจึงสงบลงในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2547 หลังจากนั้นมีการระบาดในมณฑลอันฮุย ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2547 อีกช่วงหนึ่ง มีสัตว์ปีกป่วย 1,850 ตัว ตาย 1,520 ตัว

จากการระบาดของไข้หวัดนกในสัตว์ปีกหลายชนิดในมณฑลซิงไห่ และเขตปกครองตนเองซินเจียงมีความเสี่ยงสูงที่จะไปยังมณฑลอื่นหรือประเทศใกล้เคียง เนื่องจากทั้ง 2 แห่งมีเขตติดต่อกับหลายมณฑลและประเทศอื่น ๆ เช่น ทิเบต มองโกเลีย รัสเซีย คาซัคสถาน เคอร์กิสถาน ทาจิกิสถาน อัฟกานิสถาน ปากีสถาน และอินเดีย เพราะนกอพยพที่พบในการระบาดในครั้งนี้ เป็นहांนหัวแ่งที่มีถิ่นฐานในเอเชียกลาง (ส่วนมากพบในจีนและมองโกเลีย) มักอพยพไปอินเดียในฤดูหนาว และพบว่า มีบ้างที่บินไปปากีสถาน เนปาล บังคลาเทศ ตอนเหนือของพม่า หรือตะวันตกเฉียงใต้ของจีน

ถึงแม้ว่ายังไม่พบการระบาดของไข้หวัดนกในคนในพื้นที่ดังกล่าว แต่ก็พบว่า มีการติดเชื้อในสัตว์ปีกที่เลี้ยงในเขตปกครองตนเองซินเจียงแล้ว หากขาดการเฝ้าระวังโรคอย่างใกล้ชิดในสัตว์ อาจติดต่อไปยังคนและเกิดการระบาดในวงกว้างได้ อย่างไรก็ตามทางการจีนได้มีมาตรการปิดการเข้าเขตอนุรักษ์ธรรมชาติทะเลสาบชิงไห่ ประกาศเขตการระบาด กักกัน ทำลายสัตว์ ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ และจัดเตรียมวัคซีน 3 ล้านโดสสำหรับฉีดให้แก่สัตว์ปีกในพื้นที่ไว้แล้ว

แปลและเรียบเรียงจาก: Office International des Epizooties. Update on avian influenza in animals in Asia (type H5) [Online]. [cited 2005 Jun 17]. Available from: URL: http://www.oie.int/downld/AVIAN%20INFLUENZA/A_AI-Asia.htm.

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกประเทศไทย
ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2548 : สัปดาห์ที่ 25
✍️ รายงานโดย นางสาวกนกทิพย์ ทิพย์รัตน์ และนพ.ปริษา เปรมปรี
กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักระบาดวิทยา
✉️ kanoktip@health.moph.go.th

สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

◆ มีผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกสะสมตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม – 25 มิถุนายน พ.ศ. 2548 รวมทั้งสิ้น 16,653 ราย อัตราป่วย 26.87 ต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่แล้ว (สัปดาห์ที่ 24) 1,960 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.34 หรือเพิ่มขึ้นจากสัปดาห์เดียวกันของปีที่แล้ว (ปี 2547) 6,484 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.76

โดยภาพรวมในระดับประเทศ จำนวนผู้ป่วยในเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ลดลงจากเดือนมกราคมเล็กน้อย แล้วเริ่มสูงขึ้นในเดือนเมษายนและสูงขึ้นอย่างมากในเดือนพฤษภาคม สำหรับเดือนมิถุนายน ถ้าอัตราการเพิ่มของจำนวนผู้ป่วย ไม่แตกต่างจากจำนวนผู้ป่วยตั้งแต่วันที่ 1 - 25 มิถุนายน พ.ศ. 2548 คาดว่า จำนวนผู้ป่วยในเดือนมิถุนายน น่าจะใกล้เคียงกับเดือนพฤษภาคม (รูปที่ 1)